

Petnajst let izhajanja revije VENTIL, glasila za fluidno tehniko, avtomatizacijo in mehatroniko – 1. del

Anton STUŠEK

V decembru 2009 je izšel zadnji, tj. šesti zvezek petnajstega letnika revije Ventil. To je primeren čas za pogled nazaj in podrobnejšo razilenitev dosedanjega razvoja revije in nairtov za prihodnost.

Gradivo tega pregleda smo si zamislili kot prispevek v več delih, v tem in še nekaj naslednjih zvezkih letošnjega šestnajstega letnika revije. Vsebinsko bo na kratko obdelala naslednja vprašanja:

- začetki izdajanja strokovnih besedil na področju fluidne tehnike – hidravlike in pnevmatike – pri nas,
- izhodišča za ustanovitev revije,
- dosednji izdajatelji, uredniki in redni strokovni sodelavci,
- rast vsebine revije, od poročil do strokovnih člankov in znanstvenih prispevkov,
- današnje pomembne rubrike in njihove značilne vsebine: znanstveni prispevki, strokovni prispevki, poročila, novice, zanimivosti, predstavitev podjetij, novi izdelki, priporočila in standardi, nove knjige, zanimivosti s spletnih strani ipd.,
- predlogi za nadaljnjo rast revije.

■ 1 Izhodišča in začetki

1.1 Začetki izdajanja strokovnih besedil na področju fluidne tehnike v slovenščini

Mag. Anton Stušek, univ. dipl. inž., uredništvo revije Ventil

V obdobju do leta 1980 rednih objav strokovnih besedil na področju fluidne tehnike v slovenščini ni bilo. Občasno so ugledala luč sveta le gradiva za dopolnilno izobraževanje v okviru tečajev in seminarjev za področje pnevmatike in hidravlike pri *Zavodu za tehnično izobraževanje (ZTI)* v Ljubljani. Skript in učbenikov za redno poklicno, srednje- in visokošolsko izobraževanje takrat še ni bilo. Tudi strokovnega in poslovnega združenja za to področje še ni bilo.

1.2 Izhodišča za ustanovitev strokovno usmerjene revije za fluidno tehniko

Osnovno vzpodbudo za vse organizirane dejavnosti na področju fluidne tehnike – hidravlike in pnevmatike – v Sloveniji predstavljajo sklepne ugotovitve temeljne raziskave, ki smo jo opravili v letih 1981 in 1982. Gre za raziskovalno nalogo *Fluidna tehnika v SR Sloveniji – 2. del, Poročilo o tehniškem delu raziskave* v okviru raziskovalnega projekta: *Delovni in transportni stroji, strojni elementi in konstruiranje* pri takratni Raziskovalni skupnosti Slovenije (pogodba št.: C8-0132-782-82). Raziskava je bila sicer komplementarni del raziskave z naslovom: *Razvojne možnosti hidravlike v SR Sloveniji – 1. del*, katere nosilec

in izvajalec je bil *Ekonomski center Maribor (ECM)* skupaj z *Visoko ekonomsko-komercialno šolo* iz Maribora. Ta del raziskave je ob podpori Komisije za skladnejši regionalni razvoj Slovenije in občinske skupščine občine Ljutomer financiralo podjetje *Tehnostroj* iz Ljutomera.

Tehniško-tehnološki del raziskave je vodil 9-članski projektni svet na čelu s predsednikom Stanetom Bižičnikom, uni. dipl. ek. (ECM), nosilec naloge je bil doc. mag. Anton Stušek, uni. dipl. inž; pri izvedbi naloge pa je sodelo-

valo 44 raziskovalcev iz vse takratne Jugoslavije. Sklepni del poročila v obsegu 445 strani, 50 slik, 23 preglednic in 122 referenc pa je poudaril naslednje sklepe in predloge:

- poiskati primerne organizacijske oblike za načrtnjejšo in učinkovitejšo povezavo tedanjih in potencialnih izdelovalcev hidravlične in pnevmatične opreme v Sloveniji, ob upoštevanju širše skupnosti tedanje države,
- sprejeti ustrezne odločitve o naložbeni politiki za to področje,
- odločiti o najpomembnejših raziskovalnih in razvojnih projektih in nalogah ter njihovih nosilcih, izvajalcih in virih financiranja,
- izdelati ustrezen seznam in načrte aktivnosti za področja standardizacije, tipizacije in unifikacije ter izdelave domačih priporočil in navodil za projektiranje, grad-

njo, preskušanje, uporabo in vzdrževanje,

- analizirati stanje in izdelati ustrezne predloge za izobraževalno dejavnost na vseh stopnjah zahtevnosti v okviru rednega in dopolnilnega izobraževanja ter
- iskati ustrezne oblike povezovanja vseh zainteresiranih organizacij in posameznikov za nadaljnji razvoj fluidne tehnike pri nas.

Upoštevanje zgornje sklepe in priporočila je bilo opravljeno naslednje:

1. V okviru Združenja kovinske industrije pri *Gospodarski zbornici Slovenije* je bil ustanovljen **Odbor za fluidno tehniko (OFT)** – (sedaj: *Fluidna tehnika Slovenije*) kot poslovno združenje proizvajalcev in dobaviteljev hidravlike in pnevmatike. Združenje je v nadaljevanju svoje dejavnosti poskrbelo za:

- oblikovanje sklada za raziskave na področju fluidne tehnike,
- oblikovanje sklada za spremljanje laboratorijskih enot za fluidno tehniko (na FS v Ljubljani in FS v Mariboru),
- oblikovanje *Tehničnega odbora za hidravliko, pnevmatiko in industrijske ventile TC-HPV* pri Slovenskem inštitutu za standardizacijo (ob sodelovanju s SDFT),
- včlanitev v mednarodno organizacijo za hidravliko in pnevmatiko CETOP.

2. V okviru *Zveza strojnih inženirjev in tehnikov Slovenije* je bilo ustanovljeno **Slovensko društvo za fluidno tehniko**, ki ima osnovne naloge:

- skrb za strokovni razvoj svojega

članstva z ustreznimi prizadevanji za vse oblike in stopnje rednega in dopolnilnega izobraževanja,

- organizacija znanstvenih in strokovnih konferenc in seminarjev,
- skrb za učinkovito izmenjavo strokovnih informacij: revije, publikacije, spletne strani,
- skrb za ustrezno standardizacijo (sodelovanje v okviru TC HPV), priporočila, strokovno izrazoslovje ipd.

3. Ob sodelovanju OFT in SDFT smo pričeli z občasnim izdajanjem **Biltena OFT**. Običajno sta izšli po dve izdaji na leto. Osnovna vsebina je navadno obsegala: poročila o aktivnosti OFT in SDFT, predstavitve podjetij – članic OFT, pomembne novosti s področja standardizacije ter zanimive kratke strokovne prispevke.

1.3 Ustanovitev revije

Ob upoštevanju naštetih izhodišč in izkušenj z občasnim izdajanjem *Biltena OFT* sta *Slovensko društvo za fluidno tehniko* in takratno *Združenje za fluidno tehniko – ZFT* (prej OFT) leta 1995 ustanovila **časopis za tehniko pogona in krmiljenja s fluidi VENTIL**, ki ga je izdajala *Zveza strojnih inženirjev in tehnikov Slovenije*. Prvi letnik je izšel le v enem zvezku. Vsebina je obsegala štiri poročila (skupščina ZFT, CETOP v Sloveniji, delo v TC HPV pri USM in 3. strokovna konferenca o FT v Mariboru), pogovor s Stanetom Jakšo, direktorjem podjetja JAKŠA, d. o. o., pet strokovnih prispevkov in izčrpen seznam priporočil CETOP-a.

Se nadaljuje!

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Združenje kovinske industrije
Fluidna tehnika Slovenije

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za strojništvo

